

Co dalej z pracą domową? - dobrostan nauczycieli

Prof. ucz. dr hab. Małgorzata Żytko

Wydział Pedagogiczny

Uniwersytet Warszawski

ZAWÓD NAUCZYCIELA WYZNACZNIKI PROFESJONALIZMU

- **Wartość ekspercka** czyli uznanie dla roli i znaczenia kompetencji, oraz wkładu wiedzy i umiejętności osób wykonujących ten zawód w życie społeczeństwa,
- **Treść tożsamości zawodowej** – wiedza, uznawane wartości i cechy, które wyróżniają wykonawców tego zawodu spośród innych,
- **Zawodowa autonomia** – zakres samodzielności i odpowiedzialności związany z indywidualnym funkcjonowaniem i jednocześnie tworzeniem wspólnoty zawodowej jako grupy wpływu,
- **Społeczny status zawodu** - znajduje odzwierciedlenie w statusie ekonomicznym, zakresie wpływu i oddziaływania społecznego, prestiżu zawodu.

Źródło: Monteiro, A. R. (2015). *The teaching profession: Present and future* (pp. 47-60). Dordrecht, Springer .
Por. Dziemianowicz-Nowak, M. (2020), *Szkoła jako przestrzeń uznania*. Warszawa, PWN.

SATYSFAKCJA ZAWODOWA NAUCZYCIELI PIRLS 2021

Polska na ostatnim, 53. miejscu pod względem ogólnej satysfakcji zawodowej nauczycieli:

PIRLS 2021	Wysoki poziom satysfakcji	Przeciętny poziom satysfakcji	Niski poziom satysfakcji
	% uczniów	% uczniów	% uczniów
Średnia międzynarodowa	61	32	7
POLSKA	27	54	19

Źródło: Kazimierczak, J., Bulkowski, K. (2021). *PIRLS 2021. Przeczytać i zrozumieć Wyniki międzynarodowego badania osiągnięć czwartoklasistów w czytaniu*. Warszawa: IBE

SATYSFAKCJA ZAWODOWA NAUCZYCIELI PIRLS 2021

PIRLS 2021 POLSKA	Bardzo często, raczej często	Czasami	Nigdy
Poczucie docenienia nauczyciela/nauczycielki w zawodzie	52%	42%	6%

Źródło: Kazimierczak, J., Bulkowski, K. (2021). *PIRLS 2021. Przeczytać i zrozumieć Wyniki międzynarodowego badania osiągnięć czwartoklasistów w czytaniu*. Warszawa: IBE

Joanna Dobkowska * Anna Zielińska * Małgorzata Żytko

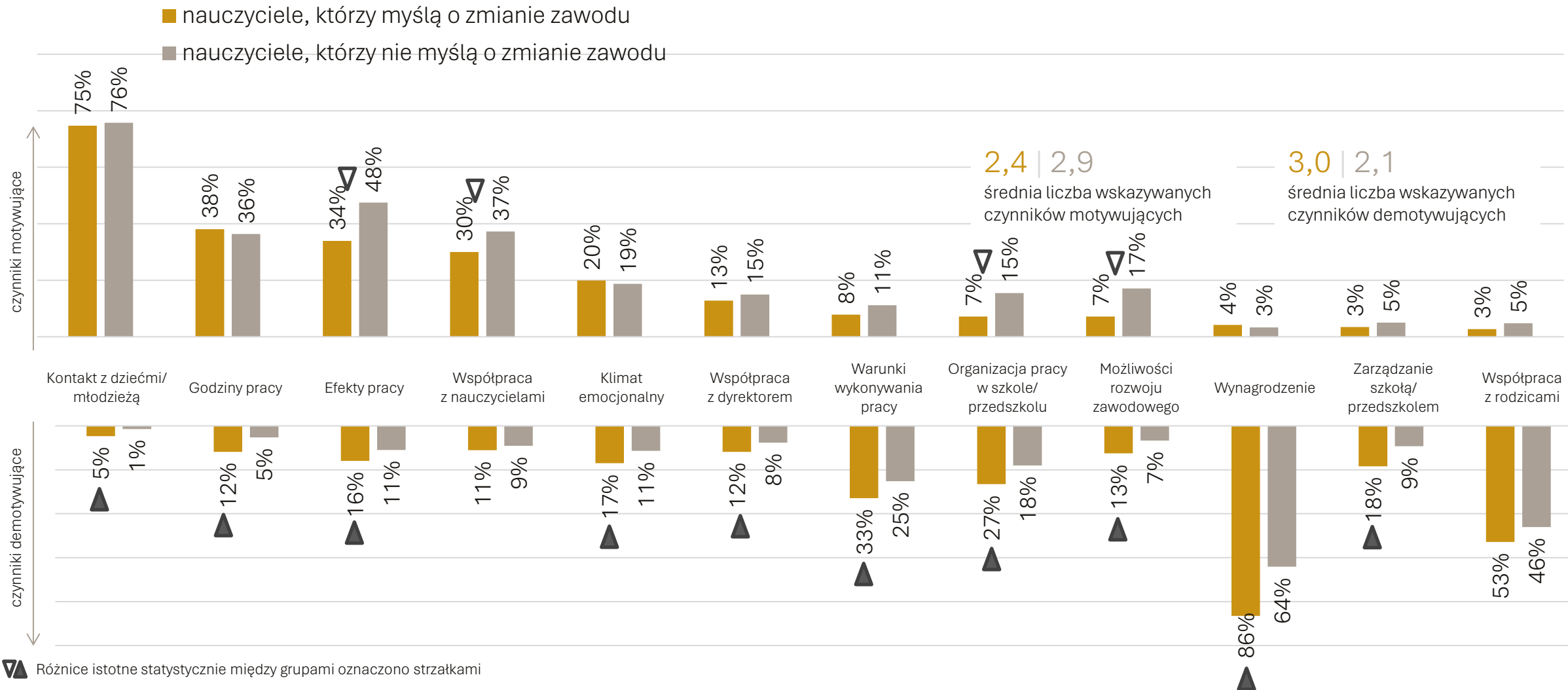
MŁODZI NAUCZYCIELE ODCHODZĄ ZE SZKOŁY

Raport z diagnozy uwarunkowań
odchodzenia z zawodu
przez warszawskich nauczycieli
o stażu pracy do 5 lat

**Konferencja
Pokazać
– Przekazać
2024
22–23.08 Warszawa**

Czynniki motywujące i demotywujące

Pytanie: P16: Co najbardziej motywuje Cię w codziennej pracy? Wybierz od jednego do trzech czynników / P17: Co Cię najbardziej demotywuje w codziennej pracy? Wybierz od jednego do trzech czynników
 Postawa: całość próby, n=828

NAUCZYCIELE - POZOSTAJĄCY W ZAWODZIE 2021

- Rozpoczynają pracę w zawodzie
- Charakteryzują się wyższym poziomem satysfakcji i zadowolenia z wykonywanej pracy w porównaniu z grupą deklarującą chęć zmiany.
- Im dłużej pracują to poziom satysfakcji nieco się osłabia - nie skłania do radykalnych decyzji dotyczących zmiany.
- Motywują ich do pracy:
 - zainteresowania i poczucie predyspozycji do wykonywania tego zawodu,
 - czerpanie satysfakcji z pracy z dziećmi i młodzieżą
 - przekonanie, że jest to zawód dający możliwość rozwoju
 - po kilku latach pracy motywacja nie ulega zmianie
 - dostrzegają częściej niż osoby deklarujące zmianę, że zawód stwarza okazję pracy w zespole z dobrymi relacjami,
 - dyrektor docenia ich pracę, mogą liczyć na różne formy wsparcia w rozwoju zawodowym.
 - znacznie mniej czynników w porównaniu z drugą grupą działa na nich demotywująco (rodzice, wynagrodzenie, organizacja)
 - uzyskują niższe wyniki w skali wypalenia zawodowego.

➤ **Organizacja i warunki pracy**

- Nadmiar dokumentacji szkolnej 3,78
- Duże zróżnicowanie potrzeb edukacyjnych uczniów 3,65
- Liczne klasy, trudne warunki pracy-brak przerw na odpoczynek 3,28

➤ **Praca nauczyciela w klasie**

- Uczniowie zachowują się hałaśliwie 3,65
- Uczniowie mają trudności z koncentracją 3,60
- Uczniowie mają problem z higieną cyfrową 3,50

➤ **Relacje z rodzicami**

- Niewystarczające zaangażowanie rodziców w wychowanie swoich dzieci 3,85
- Wysokie oczekiwania rodziców wobec nauczycieli 3,64 i szkoły 3,62
- Napięcia w relacjach z rodzicami 3,50
- Niedocenianie przez rodziców pracy nauczycieli 3,43

➤ Relacje w szkole

- Niewystarczające wsparcie dla nauczycieli w trudnych sytuacjach w szkole 3,42
- Nieliczenie się przez dyrekcję z potrzebami nauczycieli 2,86
- Niesprzyjający klimat do otwartych rozmów o sprawach szkoły 2,82

➤ Polityka edukacyjna

- Wynagrodzenia nauczycieli są za niskie 4,39
- Zawód nauczyciela nie jest doceniany w społeczeństwie 4,05
- Przepisy prawne dotyczące oświaty zbyt często się zmieniają 3,83
- Zasady awansu zawodowego nie są motywujące dla nauczycieli 3,55

Źródło: Erasmus+ Project: *Teachers' Well-Being in The Times of Crisis*.

- Project number – **2023-1-PL01-KA220-SCH-000159628**
- Amount of funding – **400 000,00 EUR**
- The project is being carried out in the period – **01.09.2023 – 31.08.2024**
- Project leader – **University of Warsaw / Faculty of Education**

Proszę wymienić formy wsparcia, które pomogłyby Pani/Panu zadbać o swój dobrostan psychiczny.

- *Szkolenia dotyczące radzenia sobie ze stresem, trudnym i roszczeniowym rodzicem, darmowa opieka medyczna, refundowane konsultacje psychologiczne w okresie stresu, większy prestiż nauczyciela, większy dodatek za wychowawstwo, dodatkowa płaca za zielone szkoły i całodniowe wycieczki.*
- *Superwizje.*
- *Praca w zgranym zespole, który razem pracuje nad problemem. Wsparcie dyrektora w trudnych rozmowach z rodzicami. Docenianie moich działań, informacja zwrotna.*
- *Rozmowy z innymi nauczycielami, wymiana spostrzeżeń związanych z wykonywaną pracą. Podzielenie się wiedzą, doświadczeniem, trudnościami.*
- *Odpozynek w domu w ciszy i spokoju. Pozbieranie myśli i nabranie dystansu do pojawiających się problemów w szkole. Rodzina i jej wsparcie.*
- *Karnet na siłownię, karnety do ośrodków kultury np. kino, teatr, opera; karnety dla nauczyciela do wykorzystania np. na basenie, masaż, joga itp;*

Dobrostan nauczycieli jako element kultury szkoły?